

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Rozhovor s paní Evou

Příloha č. 2 – Rozhovor s paní Markétou

Příloha č. 3 - Rozhovor s panem Josefem

Příloha č. 4 – Rozhovor s paní Ivanou

Příloha č. 5 – Rozhovor s panem Lubošem

Příloha č. 6 – Rozhovor s paní Alenou

Přílohy

Příloha č. 1 – Rozhovor s paní Evou

- 1) Jak byste definovala problematické chování žáka?

Problémový žák je pro mě takový žák, který mě neposlouchá, nenosí úkoly, je zlý na ostatní spolužáky, šikaneje je a nevidím u něj zájem se naučit něco nového.

- 2) Řadíte mezi problematické chování také nepozornost žáků?

To záleží na každém jedinci. Někteří studenti jsou celkově roztěkaní a o školu zájem nejeví a v tomto případě je považuji za problémové. Ale pak tu jsou studenti, u kterých snahu vidím, přesto mají dny, kdy pozor nedávají a nebaví je to.

Myslíte si, že na pozornost žáků má vliv i téma dané hodiny?

Určitě ano, tak to máme asi všichni celý život. Věnujeme pozornost primárně těm věcem, které nás zajímají.

- 3) Zmínila jste, že šikana je pro vás také projev problémového chování, řešíte tedy aktuálně ve škole téma šikany?

Momentálně naštěstí ne. Myslím si, že si už žáci na sebe zvykli a vycházejí spolu velmi dobře.

Jakými způsoby tedy zamezujete šikaně?

Ono je to občas těžké. Jsou to děti a do jejich hlavy nevidíme. Ale snažíme se s nimi jednat dospěle a ukázat jim, že každý jsme nějaký a v případě jakéhokoli konfliktu se dá vše řešit prostřednictvím komunikace, nebo se mohou obrátit na nás pedagogy.

- 4) Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Nemohu říct, zda dělá maximum. Vždycky jde asi dělat něco víc, ale studenti se účastní jednorázového semináře na téma užívání návykových látek, ve kterém je

kladen veliký důraz na kouření a alkohol, ale samozřejmě i na jiné drogy. Na naší škole se téměř vůbec s těmito problémy nesetkáváme, tudíž asi není potřeba dělat další kroky, které by zabránily těmto projevům.

- 5) Když byste viděla mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považovala byste to také za problémové chování žáka?

Ano, já osobně jsem již potkala pár mých žáků, kteří mimo školu kouřili. Je to vlastně docela zvláštní pocit, jelikož své žáky vnímám jako malé děti – oni jimi skutečně jsou – ale nečekala jsem, že zrovna tito žáci budou kouřit. Oni cigarety hned zahodili a snažili se dělat, že se nic nestalo. Nicméně nemohla jsem to nechat jen tak být, šla jsem za nimi a důrazně jsem jim naznačila, že porušují pravidla a toto jejich chování je zakázané.

Řešila jste tento problém s žáky dál?

Následující den ve škole jsem v úvodu hodiny pouze pronesla pár vět, aby si byli i ostatní žáci vědomi, že kouření je do osmnácti let zakázané a že toto chování může mít další následky. Poté jsem to s dotyčnými u mě v kabinetu rozebrala více. Ujistili mě, že to chtěli pouze vyzkoušet a já jim věřila. Poté jsem se k tomu již vracet nemusela.

- 6) Setkala jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách?

Naštěstí jsem se s žádným takovým studentem nesetkala.

- 7) Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Takového žáka napomenu, bohužel se to teď stává stále častěji. Žáci v období pandemie měli výuku z domova, a to jim bohužel moc neprospělo. Nyní je to náročně jak pro studenty, tak i pro vyučující. Stále jim doporučuji mít nějaký diář, kam si budou vše zapisovat, ale většinou je má snaha marná.

Takže dříve jste takové chování u žáků téměř vůbec nezaznamenávala?

Samozřejmě že ano, jen je to teď znatelný rozdíl. Obvykle žáky napomenu, při častém opakování jim dám poznámku, či pošlu vzkaz rodičům. Jednou jsem si rodiče jednoho žáka pozvala do školy, jelikož jsem si už nevěděla rady.

A jak daná schůzka probíhala? Zjistila jste příčinu, proč se tak daný žák chová?

Rodiče byli dost arogantní a vlastně to dávali za vinu mně, že si jejich syna neumím srovnat. Příčinu jsem bohužel nezjistila, jednalo se o zajištěnou rodinu, takže si myslím, že žákovi nic nechybělo.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

Samozřejmě že ano, ale ve většině případech je osobní život studenta pro pedagogy nepřístupný. Na druhém stupni trávíme se studenty pouze určité hodiny, a to ani ne každý den, tudíž známe jen málo ze soukromí dítěte. Studentům se vždy snažím být nápomocná a v případě že žák sám chce, může za mnou kdykoli přijít a sdělit mi své potíže.

8) Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Myslím si, že je stejně náročné jako tomu bylo třeba 20 let zpět. Učitel musí vědět jak na to.

9) Jaké praktiky jste používala, či používáte pro získání autority?

S žáky si vždy nastavíme jasná pravidla, která se snažíme všichni dodržovat. Nerada se nad žáky povyšuji a co platí pro ně, samozřejmě dodržuji i já. Myslím si, že si jsou tohoto žáci vědomi a podle mě to i oceňují. Jednám s nimi jako s dospělými a snažím se mít pro ně pochopení.

10) Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Nemám ráda ty názory typu, že dříve byli žáci více vychovaní, byla jiná doba atak dále. Společnost se vyvíjí, je to přirozené a pedagog to musí přijmout. Takže ano, mění se, ale je to jev, který nelze zastavit a je nutno se mu přizpůsobit.

Příloha č. 2 – Rozhovor s paní Markétou

1. Jak byste definovala problémové chování žáka?

Problémové chování žáka je pro mě porušování školního řádu.

2. Řadíte mezi problémové chování také nepozornost žáků?

Asi ano, je to věc, která mě dokáže hodně rozčílit. Jako vyučující máme málo času, ale mnoho informací, které musíme žákům předat a žáci, kteří nedávají pozor a neví, co se momentálně ve třídě děje, zdržují výuku a je to nepříjemné i pro spolužáky.

Myslíte si, že se dá nepozornost žáka ovlivnit obsahem vyučování?

Myslím si, že nějakým způsobem asi ano. Ale někteří žáci jsou celkově pasivní a nechtějí se účastnit výuky.

A jak tedy řešíte takové chování u žáků?

Párkrát je napomenu, když to nezabere, jdou k tabuli a obvykle to pomůže.

3. Řešíte ve škole, ve které vyučujete, téma šikany?

Zrovna nedávno jsme řešili šikanu s jednou dívkou, která byla terčem posměchu. Ostatní spolužačky se jí smály kvůli jejímu oblečení. Celá záležitost trvala poměrně dlouhou dobu, než za námi daná studentka přišla a požádala o pomoc.

Jak se snažíte předcházet šikaně?

Šikana je dle mého přirozená v určitém věku. Pokud samozřejmě nedochází k extrémním záležitostem. Nicméně ve škole se samozřejmě snažíme řešit veškeré maličkosti a veškeré náznaky šikany šetříme. Já osobně ve svých třídách daný problém

rozeberu i před ostatními žáky, navrhnou možné řešení a studenti se usmíří a následně podají ruce.

A je toto dle vás dostačující řešení?

V případě závažnějších situací jsou žáci samozřejmě náležitě potrestáni a další postup se probere i s vedením a se zbytek pedagogického sboru, ale jestliže se jedná jen o malou drobnost, řeším to touto cestou.

4. Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Dle mého ano.

A co škola, ve které učíte dělá jako prevenci?

Tak celkově ten přístup školy a vyučujících dělá své. Pravidelně do školy jezdí jedinci od Policie ČR a mají krátkou přednášku pro naše studenty i s příběhy ze života na téma užívání návykových látek. Myslím si, že to naše studenty baví a je to pro ně přínosnější než když jim my, pedagogové, řekneme ve škole, co nesmí dělat, proč to nesmí dělat atd.

5. Když byste viděla mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považovala byste to také za problémové chování žáka? Jak byste se v této situaci zachovala?

Ano. Jsou to studenti základní školy a na tyto věci mají ještě dost času. Nejsem samozřejmě naivní a vím, že mnoho z nich již zkoušelo alkohol, či kouřit. Kdybych někoho ze studentů naší školy viděla kouřit, pít alkohol, nebo něco jiného, určitě bych zakročila a zkontaktovala i rodiče.

6. Setkala jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách? Jak se tato skutečnost řešila?

Ještě jsem se s tímto problémem nesetkala a doufám, že ani nesetkám.

7. Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Máme ve třídě takový systém, že v případě že žák vyrušuje, nebo nenosí úkoly, napíšu si k sobě malou pětku. Za 5 malých pětek dostává žák jednu velkou, ke které přihlížím při závěrečném hodnocení.

Funguje Vám tento systém?

Docela ano. Jsou to už žáci druhého stupně, takže vědí, co mají mít s sebou do školy. Ale stále před hodinami vidím žáky, jak běhají po škole a hledají spolužáky z ostatních tříd a prosí je o půjčení učebnic.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

Nad tímto přemýšlím docela často a bohužel se to stává. Každý máme nějaký svůj osobní život, který na nás působí jak doma, tak ve školním či pracovním prostředí.

Už jste se někdy setkala s tímto případem?

Ano, setkala a ne jednou. Obvykle se jedná o problémy v oblasti rodiny, kdy student necítí lásku a emočně strádá. Jednou byl dokonce žák obětí svého násilného otce.

Jak se tato skutečnost projevovala a jaké bylo řešení?

Jednalo se o studenta, který byl vždy pečlivý, radostný a přátelský. Poté se mu rozvedli rodiče a začaly se vyskytovat problémy. Žák byl unavený, téměř se nebavil se spolužáky

a dost se uzavíral do sebe. Jednou přišel do školy s obrovskou modřinou na tváři, kde byly vidět otisky dlaně. V tento moment se celá situace začala řešit a byl to jasný důkaz pro soud, kdy dítě bylo svěřeno do péče matky. Domnívám se, že poté byl otec v léčebně s alkoholem, takže celá tato situace byla pro žáka velice náročná.

8. Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Je důležité, jaký je vyučující člověk a jestli se nechá lehce rozhodit. Jestliže má pedagog pevné nervy, myslím si, že si zvládne získat autoritu poměrně lehce. V opačném případě je to asi složitější.

9. Jaké praktiky jste používala, či používáte pro získání autority?

Vždy žákům dám najevo co si s mí dovolit a co ne. Osobně se mi osvědčilo začít s novou třídou trochu přísněji a postupem času ubírat.

10. Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Asi ano, mění, ale těžko srovnávat s lety, ve kterých jsem sama neučila.

Příloha č. 3 – Rozhovor s panem Josefem

1. Jak byste definoval problémové chování žáka?

To je asi každé chování, kdy mě žák neposlouchá, neplní úkoly, které mu zadám, vyrušuje, je zlý na ostatní, neví, jaká látka se zrovna probírá atd... Vyjmenovat by se toho dalo asi více.

2. Takže mezi problémové chování řadíte také nepozornost žáků?

Ano.

Myslíte si, že se dá nepozornost žáka ovlivnit obsahem vyučování?

Do jisté míry ano. Ale my, pedagogové, máme určité osnovy, které musíme plnit, takže nelze brát jen látku, která žáky zajímá.

3. Řešíte ve škole, ve které vyučujete, téma šikany?

Každá škola občas řeší téma šikany. Vyučuji na základní škole, tudíž děti ještě vnímají svět jinak a neuvědomují si, že mohou někomu ublížit.

Takže dle vaší odpovědi, řešíte šikanu poměrně často?

Nijak závažnou šikanu naštěstí neřešíme, ale často se potýkáme se žáky, kteří se o přestávkách perou, berou si věci, nebo si dělají naschvály.

Jak tyto situace řešíte?

Snažíme se vyhodnotit situaci. Žáky známe a víme, jaké mají mezi sebou vztahy, takže v případě že dojde k takovému incidentu mezi žáky, kteří jsou kamarádi, obvykle se

jedná o jejich způsob zábavy, a tudíž dostanou napomenutí, úkol navíc, nebo něco podobného. Jestliže se jedná o problém mezi dětmi, kteří toto nevnímají jako zábavu, snažíme se situaci vyřešit, vyslechnout obě strany a následně podle závažnosti určíme další postupy.

Jak se snažíte předcházet šikaně ve vašich třídách?

Tak samozřejmě se snažíme dělat maximum, aby k šikaně nedocházelo, ale mám pocit, že v dnešní době dochází spíš ke kyberšikaně prostřednictvím sociálních sítí a tam my, jako pedagogové nevidíme.

4. Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Vzhledem k tomu, že se u nás ve škole vážné formy šikany, ani užívání návykových látek téměř nevyskytují, tak asi ano.

5. Když byste viděl mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považoval byste to také za problémové chování žáka? Jak byste se v této situaci zachoval?

Stoprocentně. I kdyby to nebyl můj žák, určitě bych takové dítě napomenul. Občas mám pocit, že si děti ani neuvědomují, co vše se může stát.

6. Setkal jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách?

Ano, na škole, ve které jsem učil dříve měl jeden žák problém s užíváním marihuany.

Jak se tato skutečnost řešila?

Tento problém bylo nutné řešit s policií. Doted' si pamatuji, jak do školy přišla policie a u žáka našla docela veliké množství této látky. Všichni jsme z toho byli překvapeni.

Co vedení školy na to? Byl žák vyloučen?

Dotyčný student byl v devátém ročníku a stalo se to téměř ke konci školního roku. Pamatuji si, že se celá záležitost řešila docela dlouho a přesné detaily nevím, ale myslím si, že žák dostudoval.

Víte, jaké měl k tomu žák důvody?

Pocházel ze sociálně slabší rodiny. Pravděpodobně v tom i vyrůstal.

7. Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Napomenu ho, dám úkol navíc, vyzkouším ho nebo něco podobného.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

Takhle nad tím nepřemýšlím. Kdybych viděl nějaké známky strádání, nebo třeba násilí, řešil bych to. Ale nemyslím si, že by žák vyrušoval, nebo nenosil úkoly z toho důvodu, že by jeho rodina má problémy.

8. Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Učitelem nemůže být každý. Je to náročná profese, ale jestliže si vyučující získá autoritu, dost mu to jeho práci usnadní.

Chápu tedy správně, že považujete za obtížné získat si autoritu u žáků?

Jestliže není takto člověk nastaven přirozeně, tak ano, je to náročné.

9. Jaké praktiky jste používal, či používáte pro získání autority?

Se svými studenty vůbec nesdílím svůj osobní život a celkově neřeším nic mimo práci. Jednám s nimi dospěle a snažím se jim v hodinách nedat prostor k vyrušování nebo dělání jiných věcí.

10. Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Myslím, že ano. Žáci teď mají pocit, že vše, co dělají, dělají pro nás. Škola je nebaví, nezajímá a nejraději by měli v hodinách volno a nic nedělali. Když já jsem byl na základní škole, bylo to jiné. Samozřejmě jsme také byli občas neposlušní, ale k vyučujícímu jsme si určitě nedovolili to, co si občas žáci dovolí nyní.

Příloha č. 4 – Rozhovor s paní Ivanou

1. Jak byste definovala problémové chování žáka?

Je to žák, který se nechová tak jak má.

Mohla byste to, prosím, více rozvést?

Neplní zadané úkoly, neučí se, opisuje, zlobí o přestávkách a dělá další problémy.

2. Řadíte mezi problémové chování také nepozornost žáků?

Ano, řadím. Vyučovací hodina má pouze 45 minut, takže by měli žáci zvládnout dávat pozor.

Myslíte si, že se dá nepozornost žáka ovlivnit obsahem vyučování?

Taky, ale hlavně způsobem vyučování.

3. Řešíte ve škole, ve které vyučujete, téma šikany?

Tomuto tématu se samozřejmě nevyhýbáme. Na školách se šikana odehrává velice často, takže je nutné o tom s žáky komunikovat a rozebírat to. Upozornit je na možná rizika a následky a být jim příkladem a snažit se jim pomoci.

Jak se snažíte předcházet šikaně?

Tak jak jsem již popsala. Jestliže se vyskytne jen malý náznak šikany, okamžitě to začínáme řešit.

Zažila jste během výkonu práce tento problém, že jste musela řešit šikanu?

Vzhledem k tomu, že jsem dříve pracovala na vysoké odborné škole, tak jsem se nesetkala s šikanou ani s jejími náznaky. Od doby, co vyučuji zde, na základní škole, tak jsem se naštěstí také s žádným způsobem šikany nesetkala. Samozřejmě nějaké to poštuchování, hádky zaznamenám, ale nikdy se nejedná o jakkoliv závažnou situaci.

4. Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Pevně věřím, že ano.

5. Když byste viděla mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považovala byste to také za problémové chování žáka?

Určitě ano.

Jak byste se v této situaci zachovala?

Těžko říct, jak se by se člověk v této situaci zachoval. Víím, že to není správné, ale asi bych se neměla vměšovat do soukromého života mých studentů. Je to jejich volba, jak tráví svůj volný čas.

6. Setkal/a jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách?

Nesetkala.

7. Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Takovýto žák je v mých hodinách ústně zkoušen. Kdyby k tomu mělo docházet častěji, vymyslela bych přísnější trest.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

Děti si velmi rádi vymýšlí a vymýšlejí si spoustu leváren, aby se vyhnuli testům, zkoušení atak dále. Jeden student se prej nemohl učit, protože má nemocnou babičku a musel za ní jet, ale já jeho babičku znám a nemocná nebyla. Takže si nemyslím, že by pedagogové měli takto na každé dítě nahlížet. Nemáme prostředky ani čas zkoumat, zda nám dítě říká pravdu nebo ne.

8. Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Je to stále těžší a těžší. Když rodiče nevedou své děti k přirozenému respektu, my s tím pak horko těžko něco uděláme.

9. Jaké praktiky jste používala, či používáte pro získání autority?

Žádný praktiky jsem neměla a ani nemám. V tomhle mi asi pomáhá mé přirozené sebevědomí. Občas se s dětmi nemažu, jakmile je na ně někdo milý, hned využijí situace.

10. Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Mění, to asi i trochu souvisí s tou autoritou. Když rodič nevede své dítě ke správnému chování, podepíše se to jak na jeho kázni, tak respektu k lidem.

Příloha č. 5 – Rozhovor s panem Lubošem

1. Jak byste definoval problematické chování žáka?

Problematické chování u žáka je hodně široký pojem. Mohou sem spadat děti, kteří nenosí úkoly, vyrušují, ale také děti, které mají násilnické sklony, nebo stále vzdorují.

2. Řadíte mezi problémové chování také nepozornost žáků?

Ano.

Myslíte si, že se dá nepozornost žáka ovlivnit obsahem vyučování?

Samozřejmě že ano.

3. Řešíte ve škole, ve které vyučujete, téma šikany?

Jednou za čas na naší škole probíhá preventivní program pro děti, který je věnován právě tématu šikany. Myslím si, že to dětem hodně dá, jelikož je to velice dobře zpracované a mě samotného to vždy zaujalo.

Jak se snažíte předcházet šikaně?

Právě tím programem.

4. Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Ano dělá.

5. Když byste viděl mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považoval byste to také za problémové chování žáka?

Vzhledem k tomu, že žáci základních škol nejsou plnoletí, tak ano.

Jak byste se v této situaci zachoval?

Víceméně je to jejich věc. Oni si kazí zdraví a jsou za hlupáky.

6. Setkal jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách?

Ano, jednou se u nás na škole řešila záležitost, kdy byl jeden žák neustále pod vlivem marihuany. Do školy téměř nechodil a celkově dělal problémy.

Jak se tato skutečnost řešila?

Nejdříve se to řešilo s jeho rodiči, ale sami byli trochu zvláštní, jelikož se chovali, jak kdyby takové chování bylo v pořádku. Poté do toho byla zavlečena i policie a sociálka, ale nevím, jak přesně tato situace skončila.

7. Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Já vyučuji pouze tělesnou výchovu, hudební výchovu a občas mám pár hodin informatiku, to jsou zrovna předměty, kam žáci nepotřebují mnoho pomůcek. Ale jinak veškeré jejich změny chování prostě беру. Jsou to taky jen lidi, já sám občas nemám náladu a oni jsou ještě k tomu všemu v pubertě.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

To mě skutečně nenapadlo. Tohle asi není vhodná forma, jak své problémy vyřešit.

Takže jste se nikdy nesetkal s tímto případem?

Bud' jsem se s takovým žákem nesetkal, nebo o tom nevím.

8. Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Když člověk zjistí jak na ně, tak je to jednoduché.

9. Jaké praktiky jste používal, či používáte pro získání autority?

Vždycky se snažím poznat trochu třídu a odhalit ty nejoblíbenější a nejvýraznější osobnosti, ty se pak snažím dostat na mou stranu a s tím se pak veze celá třída. Je to vlastně docela jednoduché.

10. Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Je to možné.

Příloha č. 6 – Rozhovor s paní Alenou

1. Jak byste definovala problémové chování žáka?

Je to chování u žáka, který je neposlušný, zlý na kamarády a třeba si něco půjčí bez dovolení.

2. Řadíte mezi problémové chování také nepozornost žáků?

Určitě to také může být jeden z projevů problémového chování.

Myslíte si, že se dá nepozornost žáka ovlivnit obsahem vyučování?

Myslím si, že to možné je. Ale ne vždy je možné měnit obsah vyučování.

3. Řešíte ve škole, ve které vyučujete, téma šikany?

Bohužel je to téma, které je pro školství velmi časté, takže ano, řešíme.

Mohla byste to blíže specifikovat, nebo odhalit nějaký závažnější problém?

Nijak závažnější formy šikany u nás nejsou příliš časté. Spíše se často setkáváme s posmíváním, například když někdo špatně odpoví na otázku, nebo žák pokazí test.

Jak se snažíte předcházet šikaně?

Tohle záleží spíš na žácích. Někteří jsou zlí a mají potřebu se povyšovat nad ostatními.

Co vede takové žáky k jejich chování?

Zpravidla se jedná o žáky, kteří jsou výraznější osobnosti a mají vysoké sebevědomí, nebo o žáky, kteří naopak nemají žádné sebevědomí a chtějí ho touto formou získat.

4. Myslíte si, že škola, ve které vyučujete, dělá maximum pro to, aby zabránila šikaně, užívání návykových látek a dalším problémovým chováním?

Naše škola je skvělá a vedení se vždy snaží udělat maximum pro spokojenost žáků a rodičů.

5. Když byste viděla mimo školu některého vašeho studenta kouřit, nebo užívat jiné zakázané návykové látky, považovala byste to také za problémové chování žáka?

Já jsem asi stará škola. V jejich letech jsme samozřejmě taky zkoušeli alkohol a cigarety, ale vždy na místech, aby nás nikdo neviděl. Čím víc stárnu, tím víc mi vadí, když vidím děti kouřit, nebo pít alkohol.

Jak byste se zachovala v situaci, kdy byste viděla opilého žáka, nebo žáka, který má v ruce cigaretu?

Děti ví, že tyto věci do školy nepatří. Když jsem ve škole našla u některého z žáků cigarety, zabavila jsem mu je, dala poznámku a zavolala rodiče do školy, ale nikdy jsem nepřistihla žáka s alkoholem ve škole.

Co myslíte, že vede žáky ke kouření?

Asi jejich prestiž a potřeba být začleněn do party.

6. Setkala jste se někdy se studentem, který měl závislost na návykových látkách?

No závislého na alkoholu, drogách nebo cigaretách jsem žádného žáka neměla, ale asi 10 let zpět jsem dostala do třídy chlapce, který bral silné prášky na uklidnění. Byl nemocný, tudíž bral opravdu velké množství prášků. Ale párkrát se stalo, že si je zapomněl vzít, a to u něj způsobilo projevy agrese, utíkal ze školy, vyrušoval, z ničeho nic si stoupnul na stůl v průběhu hodiny, svlékal se a zkrátka dělal vše co neměl.

Jak se tato situace řešila?

S ním se nedalo vůbec nic dělat. Měl ohromnou sílu a byl nebezpečný. Vyrůstal pouze s maminkou, a i ta si s ním nevěděla rady. Nejhorší bylo, že se mu mohlo něco stát, nebo mohl ublížit ostatním. O promarněných hodinách raději ani nemluví. Mnohdy jsme místo vyučování hledali toho žáka ve škole.

7. Jak se zachováte v případě, kdy žák nenosí pomůcky do školy, vyrušuje, neplní úkoly, odmítá spolupracovat a má emoční výkyvy?

Každý žák je jiný, takže obvykle přizpůsobuji své chování podle žáka. Na někoho musím být přísná a s někým se stačí jen domluvit.

Napadlo Vás někdy, že se na sebe žák snaží upoutat pozornost z důvodu, že si prochází těžkým obdobím (např. v rodině) a neumí se s ním sám vypořádat?

Ano. Tohle se bohužel děje docela často.

Takže jste se už někdy setkala s tímto případem?

Ano, obvykle i poznám, že se něco děje.

Jak se tato skutečnost projevovala?

Bylo toho více, ale většinou to bývá silná emoční nestabilita, dále pak záleží, co se zrovna konkrétního děje. Jednou jsem měla studentku, která byla vždy veselá, měla dobré známky a celkově se chovala vždy slušně. Ale začala měnit své nálady, téměř se nebavila se svými kamarádkami a dost se zhoršila ve škole.

Řešila jste to s ní nějak?

Několikrát jsem se jí ptala, zda je všechno v pořádku, jestli se něco neděje. Stále mi tvrdila, že je vše v pořádku. Jednou ale odcházela se slzami v očích a věděla jsem, že mi něco tají. Zanedlouho byly třídní schůzky, tak jsem poté v soukromí mluvila s její

matkou a zjistila jsem, že se s manželem rozvedly a že to jejich dcera nepřijmula příliš dobře. Díky tomuto rozhovoru začala její dcera chodit na návštěvy k psychologovi a její stav se výrazně zlepšil.

8. Myslíte si, že je v dnešní době lehké získat si autoritu?

Vyučuji již spoustu let, takže jsem postupně nasbírala mnoho zkušeností a nyní s tím nemám problém. Ale celkově si myslím, že to asi lehké nebude.

9. Jaké praktiky jste používala, či používáte pro získání autority?

Přicházelo to tak nějak samo. Když jsem poprvé nastoupila do školy, žáci měli buď vysokou disciplínu, nebo jsem měla přirozenou autoritu. Nic významného jsem nedělala.

10. Myslíte si, že se kázeň v průběhu let u žáků mění?

Mění se stoprocentně, ale to nemůžeme dávat za vinu žákům.